

Raadsvoorstel

Status: Besluitvormend

Agendapunt:	11
Onderwerp:	Aanvraag Vangnetuitkering 2019
Datum:	5 mei 2020
Portefeuillehouder:	drs. R.W.J. van Leeuwen
Decosnummer:	1108
Informant:	Anneke Dollen a.dollen@dalfsen.nl (0529) 43 89 58

Voorstel:

In te stemmen met de aanvraag Vangnetuitkering 2019 Participatiewet.

Inleiding:

Gemeenten ontvangen op grond van de Participatiewet budget voor de bijstandsuitkeringen en loonkostensubsidies. Dit is het BUIG-budget: de Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten. In beginsel moet dit rijksbudget voldoende zijn om de gemeentelijke uitkeringen te kunnen financieren. Als dit rijksbudget ontoereikend is dient de gemeente in eerste aanleg het tekort uit eigen middelen te financieren. Als het tekort meer is dan de bepaalde norm kan een aanvraag worden gedaan voor een aanvullende uitkering bij het ministerie van SZW. Dit is de Vangnetuitkering.

De gemeente Dalfsen kent sinds 2013 een tekort op het BUIG-budget. Over het jaar 2019 was het BUIG-budget voor de gemeente Dalfsen opnieuw onvoldoende om de lokale bijstandsuitkeringen te bekostigen. Het tekort is zodanig dat de gemeente Dalfsen onder voorwaarden in aanmerking kan komen voor de Vangnetuitkering. Eén van die voorwaarden is dat het college met instemming van de gemeenteraad verklaart dat het maatregelen heeft genomen om tot tekortreductie te komen. De aanvraag kan uitsluitend worden ingediend via het door de minister vastgestelde aanvraagformulier. Dit formulier moet uiterlijk op 15 augustus 2020 zijn ingediend bij de Toetsingscommissie vangnet Participatiewet. Het aanvraagformulier voor de Vangnetuitkering Participatiewet over 2019 gaat mee als bijlage bij dit raadsvoorstel.

Argumenten:

1.1 De Vangnetuitkering is een middel om het tekort op de uitvoering van de Participatiewet deels te compenseren

Over het jaar 2019 was het rijksbudget voor de gemeente Dalfsen onvoldoende om de lokale bijstandsuitkeringen te bekostigen. De rijksbijdrage over 2019 bedroeg € 3.350.361, de (netto) bijstandsuitgaven over 2019 bedroegen € 3.671.212,-. Het tekort komt daarmee uit op € 320.851,-. Via de Vangnetuitkering kan dit tekort deels worden gecompenseerd.

De berekening van de hoogte wordt trapsgewijs vastgesteld via de volgende methodiek:

- De eerste trede heeft betrekking op een tekort dat 7,5% of minder bedraagt van het aan de gemeente toegekende budget. Deze trede wordt niet gecompenseerd vanuit de vangnetregeling en vormt zodoende het eigen risico dat de gemeente draagt.
- De tweede trede betreft het tekort dat meer bedraagt dan 7,5 %, met een maximum van 12,5% van het aan de gemeente toegekende budget. Voor dit deel van het tekort wordt een gemeente voor 50% gecompenseerd.
- De derde trede heeft betrekking op het tekort dat meer dan 12,5% bedraagt van het toegekende budget. Dit deel van het tekort wordt volledig gecompenseerd via de vangnetuitkering.

Toepassing van deze methodiek betekent dat van het tekort van € 320.851,- voor een bedrag van € 34.787,- een beroep gedaan kan worden op de Vangnetuitkering. Er resteert een bedrag van € 286.064,- : dat is het eigen risico dat geheel voor rekening van de gemeente Dalfsen komt.

1.2 De gemeente Dalfsen voldoet aan de voorwaarden om aanspraak te kunnen maken op de vangnetuitkering over 2019

Om aanspraak te kunnen maken op een vangnetuitkering dient de gemeente aan een aantal voorwaarden te voldoen. De voorwaarden zijn voor alle gemeenten gelijk en zijn deels financieel, deels procedureel en deels inhoudelijk van aard.

Financiële voorwaarden:

- Over 2019 moet sprake zijn van een tekort dat meer bedraagt dan 7,5% van de definitief over dat jaar toegekende gebundelde uitkering als bedoeld in artikel 69 Participatiewet. De eigenrisicodrempel is per 2019 verhoogd (deze was in 2018 en eerder nog 5%).
- Over 2017, 2018 en 2019 moet sprake zijn van een gecumuleerd tekort dat meer bedraagt dan 7,5%, berekend over alleen de definitief over 2019 toegekende gebundelde uitkering als bedoeld in artikel 69 Participatiewet.

Het tekort van de gemeente Dalfsen over 2019 bedraagt afgerond 9,6 % van het in dat jaar toegekende BUIG-budget. Hiermee voldoet de gemeente Dalfsen aan de eerste financiële

voorwaarde. Ook in 2017 en 2018 was sprake van een tekort en is een beroep op de Vangnetregeling gedaan en toegekend. Schematisch ziet de ontwikkeling er als volgt uit:

Jaar	BUIG-budget	Uitgaven Participatiewet	Tekort	% tekort	Eigen risico gemeente	Vangnetuitkering
2016	€ 2.703.427	€ 3.108.079	€ 404.652	13%	€ 202.757,-	€ 201.895,-
2017	€ 2.969.535	€ 3.499.203	€ 529.668	17%	€ 259.834,-	€ 269.834,-
2018	€ 3.327.289	€ 3.550.929	€ 223.640	7%	€ 195.002,-	€ 28.638,-
2019	€ 3.350.361	€ 3.671.212	€ 320.851	9,6%	€ 286.064	€ 34.787

De tekorten over zijn van dusdanige omvang dat ook aan de tweede financiële voorwaarde is voldaan.

Procedurele voorwaarden:

- Het college moet in 2020 tijdig een verzoek indienen volgens het daartoe vastgestelde modelaanvraagformulier;
- Het college moet *met instemming van de gemeenteraad* verklaren en toelichten dat het maatregelen heeft genomen om tot tekortreductie te komen;
- Als in één van de afgelopen twee jaren al een vangnetuitkering is ontvangen, dient het college te verklaren dat zowel interne als externe maatregelen zijn genomen om te komen tot verdere tekortreductie.

Het ingevulde modelaanvraagformulier treft u bijgaand aan. Daarin verklaart het college o.a. interne en externe maatregelen te hebben genomen om tot verdere tekortreductie te komen. De aanvraag wordt na het instemmingsbesluit van de gemeenteraad, vóór 15 augustus 2020 ingediend. Hiermee wordt voldaan aan de procedurele voorwaarden.

Inhoudelijke voorwaarden:

- Het college dient de genomen interne en externe maatregelen toelichten, die genomen zijn om tot (verdere) tekortreductie te komen.

Het ingevulde modelaanvraagformulier bevat de genomen interne en externe maatregelen die getroffen zijn. Hiermee wordt voldaan aan de inhoudelijke voorwaarden.

2.1 De gemeenteraad heeft een instemmende rol bij de aanvraag Vangnetuitkering 2019

De aanvraag Vangnetuitkering 2019 moet worden ingediend door het college. Eén van de procedurele voorwaarden is dat de gemeenteraad, door middel van zijn instemming, de juistheid van de verklaring van het college bevestigt. De instemming van de gemeenteraad heeft daarmee uitsluitend betrekking op de juistheid van de verklaring: de instemming heeft geen betrekking op het inhoudelijk oordeel dat de gemeenteraad eventueel over de maatregelen van het college heeft uitgesproken.

Kanttekeningen

1.1 De aanvraag wordt beoordeeld door de onafhankelijke toetsingscommissie vangnet Participatiewet

De toekenning van de Vangnetuitkering is aan voorwaarden verbonden. De toetsingscommissie beoordeelt of het verzoek tijdig en volledig is ingediend door het college van de tekortgemeente. De commissie beoordeelt of het college een toelichting heeft gegeven op de verklaring zoals gevraagd in het modelaanvraagformulier. Ook beoordeelt de toetsingscommissie of feitelijk sprake is van een tekort dat voor compensatie in aanmerking komt. Wanneer naar het oordeel van de toetsingscommissie aan de voorwaarden is voldaan volgt een positief advies aan de staatssecretaris.

Zoals hierboven is aangegeven meent de gemeente Dalfsen te voldoen aan alle voorwaarden. Indien de aanvraag niet, of niet volledig wordt toegekend, worden het college en de gemeenteraad daarover zo spoedig mogelijk na bekendmaking over geïnformeerd. Voor de financiële gevolgen wordt verwezen naar de paragraaf "financiële consequenties".

Alternatieven:

N.v.t.

De gemeente Dalfsen heeft een tekort op het BUIG-budget. Er zijn geen alternatieven om op andere wijze het tekort over 2019 te compenseren.

Duurzaamheid:

N.v.t.

Financiële consequenties:

Het tekort op het BUIG-budget over 2019 is in 2018 al voorzien. De prognoses over de hoogte van het tekort zijn reeds in de perspectiefnota voor 2019 en later in de eerste en tweede bestuursrapportage van 2019 genomen. Het totale tekort over 2019 bedraagt € 320.851,-. Het eigen aandeel dat voor rekening van de gemeente Dalfsen bedraagt € 286.064,-. Het beoogde beroep op de Vangnetuitkering bedraagt €34.787,-. Het eigen aandeel van de gemeente Dalfsen is opgenomen in de jaarrekening 2019, de verwachte ontvangst vanuit de Vangnetuitkering wordt verwerkt in de jaarrekening 2020.

De aanvraag voor de Vangnetuitkering wordt beoordeeld door de toetsingscommissie waarop de staatssecretaris uiteindelijk in 2020 besluit. Indien de aanvraag niet, of niet volledig wordt toegekend, wordt dit nadeel in de jaarrekening 2020 verwerkt.

Communicatie:

N.v.t.

Vervolg:

Na instemming van de gemeenteraad wordt de aanvraag Vangnetuitkering 2019 ingediend bij de toetsingscommissie. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van bijgaand aanvraagformulier.

Bijlagen:

Aanvraagformulier Vangnetuitkering 2019

Burgemeester en wethouders van Dalfsen,

de burgemeester,
drs. E. van Lente

de adjunct-gemeentesecretaris/directeur,
H.J. van der Woude

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Dalfsen;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 5 mei 2020, nummer 1108;

overwegende dat voor de aanvraag Vangnetuitkering 2019 instemming is vereist van de gemeenteraad;

gelet op de voorwaarden voor de Vangnetuitkering 2019;

gezien de aanvraag Vangnetuitkering 2019;

b e s l u i t :

In te stemmen met de aanvraag Vangnetuitkering 2019.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Dalfsen in zijn openbare vergadering van 15 juni 2020.

De raad voornoemd,

de voorzitter,
drs. E. van Lente

de griffier,
drs. J. Leegwater